

RÉPAMESE

„EGYEDÜL NEM MEGY”

A modul szerzője: Iván Márta

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

1. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás					
I/a Játék					
A	A tanító ismerteti a szabályokat, majd elkezdődik a játék. Mikor már mindenki volt vezető, a hernyó a beszélgetősarokhoz kanyarodik. A gyerekek spontán megnyilatkozásokkal beszámolnak arról, milyen volt vezetőnek vagy vezetettnek lenni. 8 perc	Bizalom Odafigyelés a társakra Szabad megnyilatkozás	Kooperatív tanulás – vakhernyó Egész osztály együtt – beszélgetőkör		P1 (Vakhernyó – A játék leírása)
B	A tanító ismerteti a szabályokat, majd megkezdődik a játék. Mikor már mindenki volt a levegőben, a gyerekek a beszélgetősarokhoz mennek. A gyerekek spontán megnyilatkozásokkal beszámolnak arról, milyen érzés volt a többiek kezén a „levegőben úszni”. 25 perc	Bizalom Odafigyelés a társakra Szabad megnyilatkozás			P2 (Tartsd meg ... – A játék leírása)
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Mit segítesz te?					
A	Az osztály megbeszéli az otthoni feladatot, a megfigyelések eredményét. Aki készített rajzos „jegyzetet”, bemutatja a többieknek. 5 perc	Mások szokásainak megismerése Figyelmes hallgatás Spontán megnyilatkozás	Egész osztály együtt – beszélgetés		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Sokféle tevékenységre van szükség					
A	A csoportok választanak egy tevékenységet, amelyet otthon el kell végezni. Felkészülnek a bemutatására. A csoportok bemutatják a választott tevékenységet, a többieknek pedig ki kell találniuk. 8 perc	Együttműködés Kompromisszumkész- ség Kreativitás Figyelem Elfogadás	Csoportmunka – dramatizálás		
II/c Gyűjtés					
A	A tanulók szókétyákra írják azokat a tevékenységeket, amelyeket otthon el kell végezni. 5 perc	Íráskészség	Kooperatív tanulás – kerekasztal	Üres kártyák, írószerk	
II/d Csoportosítás					
A	A gyerekek csoportosítják a korábban megírt kártyákat az alábbi szempontok valamelyike szerint: Ki végzi a feladatot? Hol történik mindez? Milyen gyakran kell végezni a feladatot? A szempontokat a tanító felírja a táblára. Az elkészült munkákat megtekintik a csoportok. 7 perc	Rendszerezés Kompromisszum	Kooperatív tanulás – kerekasztal, képtárlátogatás	Csomagolópapír, kártyák, ragasztó	
B	A gyerekek a korábban megírt kártyákat a tanítótól kapott kártyákkal (amelyek nem szerepeltek a gyerekek által felsoroltak között) kiegészítve csoportosítják az alábbi szempontok valamelyike szerint: ki végzi a feladatot? Hol történik mindez? Milyen gyakran kell végezni a feladatot? A szempontokat a tanító felírja a táblára. Az elkészült munkákat megtekintik a csoportok. 10 perc	Rendszerezés Kompromisszum Mások munkájának elismerése Figyelem	Kooperatív tanulás – kerekasztal, képtárlátogatás	D1 (Tevékenységek szókétyákon) Csomagolópapír, kártyák, ragasztó	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Mesehallgatás					
A	A tanító felolvassa a mesét. 3 perc	Ismerekedés a mesével Figyelmes hallgatás	Frontális osztálymunka – előadás		P3 (A mese szövege)
II/f Gyakorlás					
A	A tanulók önállóan elolvassák a mesét, közben aláhúzzák a szereplőket. Az aláhúzott szöveg alapján a tanulók önállóan ellenőrzik munkájukat. 9 perc	Néma olvasás Szövegértés Figyelem Önállóság	Önálló munka – olvasás, ellenőrzés	D2 (A mese szövege) Megoldókulcs	
B	A tanulók párban olvassák el a mesét. Közben önállóan aláhúzzák a szereplőket. Az aláhúzott szöveg alapján a tanulók önállóan ellenőrzik munkájukat. 9 perc	Hangos olvasás Szövegértés Figyelem Önállóság	Páros munka – olvasás Önálló munka – ellenőrzés	D2 (A mese szövege) Megoldókulcs	
II/g Eseményvázlat szókártyákkal					
A	A csoportok megkapják a neveket szókártyákon, szétosztják egymás között, majd azokat a mesében való megjelenésük sorrendjében rendezik. A szöveg alapján ellenőrzik a munkájukat, majd felragasztják egy lapra. 4 perc	Szerialitás Emlékezet Figyelem Egymás segítése Együttműködés	Kooperatív tanulás – kerekasztal	D3 (A szereplők neve szókártyákon)	
II/h Játék					
A	Hatfős csoportok alakulnak. Szétosztják a szerepeket, majd minden csoport eljátssza a mesét. 10 perc	Verbális emlékezet Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – dramatizálás		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/i Írás					
A	<p>A tanulók a mese címét és szereplőit bemásolják a mesefüzetbe.</p> <p>A javítás önellenőrzéssel történik, vagy a párok egymás munkáját ellenőrzik.</p> <p>(Időkitöltő: rajz készítése a mese alapján.)</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Íráskészség</p> <p>Figyelem</p>	<p>Önálló munka</p>	<p>Mesefüzet, íróeszköz</p>	
B	<p>A tanulók a mese címét és szereplőit bemásolják a mesefüzetbe. A párok egymás munkáját ellenőrzik.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Íráskészség</p> <p>Figyelem</p>	<p>Önálló majd páros munka</p>	<p>Mesefüzet, íróeszköz</p>	
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés, értékelés					
III/a Ki mondta?					
A	<p>A gyerekek kártyákon előre megírt mondatokat kapnak a segítségkéréshez. Megállapítják és ráírják a kártyára, hogy a mese melyik szereplője mondta a mondatot. Majd elhangzásuk szerint sorba rendezik azokat.</p> <p>Egy kártyát üresen hagyunk, arra ők írnak valamit – leírják az utolsó segítségkérést, ahogyan ők képzelik.</p> <p>Ellenőrzés: a csoportok felolvassák sorban a mondatokat, majd mindenki azt, amelyiket önállóan egészítette ki.</p> <p style="text-align: right;">8 perc</p>	<p>Emlékezet</p> <p>Szövegértés</p> <p>Kompromisszum</p> <p>Együttműködés</p> <p>Figyelem</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Kooperatív tanulás – mozaik, csoportszóforgó</p>	<p>D4 (A segítségkérés mondatai)</p> <p>Íróeszköz</p>	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Értékelés					
A	A csoportmunka folyamatának és eredményességének értékelése befejezetlen mondattal: „Azért volt jó együtt dolgozni, mert...”. 4 perc	Pontos megfogalmazás Elismerést adni és kapni Bizalomerősítés	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
B	Önértékelés befejezetlen mondattal: „Ma a ... jobban sikerült, mint máskor, mert...”. 4 perc	Reális önértékelés Választékos kommunikáció	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
C	A tanító kiemeli, melyik tanuló ért el fejlődést szövegtanulásban, csoportos játékban és másolásban. Majd értékeli a csoportokat az együttműködés során tapasztaltak alapján. 2 perc	Értő figyelem Tolerancia	Frontális osztálymunka – előadás		

MELLÉKLETEK

DIÁKMELLÉKLETEK

D1 Tevékenységek szókartyákon a csoportosításhoz (d2)

D2 A mese szövege (d1)

D3 A szereplők neve szókartyákon (d2)

D4 A segítségkérés mondatai (d2)

TANÁRI MELLÉKELETEK

P1 Vakhernyó – A játék leírása

P2 Tartsd meg, küldd tovább a társadat! – A játék leírása

P3 A mese szövege

P1 – Vakhernyó – A játék leírása

A gyerekek sorba állnak, majd egymásba kapaszkodnak. Néhány lépést így tesznek meg, majd a tanító megkéri a gyerekeket, hogy csukják be a szemüket, és bízzák rá magukat a vezetőre; figyeljék az előttük álló társuk mozdulatait. Fontos, hogy a „hernyó” ne szakadjon szét! Egy kis idő múlva a vezető a sor végére áll, és a helyébe másvalaki lép.

P2 – Tartsd meg, küldd tovább a társadat! – A játék leírása

A gyerekeket kérjük meg, hogy feküdjenek a földre (szőnyegre, tatamira) kettesével úgy, hogy egymás feje búbjával érintkezzenek csak, lábuk ellenkező irányba mutasson. A párok szorosan egymás mellett helyezkedjenek el, hogy az összes gyerek két, egymással fejénél érintkező oszlopot alkosson. Ezután az oszlopok csúszzanak kicsit jobbra és kicsit felfelé, így a fejek is egymás mellé kerülnek. A földön fekvő gyerekek feladata, hogy egy társukat felemeljék, megtartsák, majd lassan tovább és tovább adják, addig, amíg a levegőben tartott gyerek a földön fekvő gyerekek oszlopának egyik végétől a másik végéig nem ér. Ekkor jön a következő gyerek.

Érdeemes a játék előtt egy nagyméretű macival, játék állattal próbát tenni, hogy mindenki érezze, mi a feladat, hogyan kell óvatosan továbbadni valakit.

Az első néhány gyerek önként jelentkező legyen, és kérdezzük meg őket a végén, milyen érzés volt így a levegőben úszni a társak kezén, hogy a többiek is hallják: ez nagyon jó érzés.

Lehetőleg kerüljön sor minden gyerekre, de ha valaki semmiképpen nem akarja a többiekre bízni magát, ne erőltessük. A játék később, más időpontban megismételhető; különösen érdemes ismétetni, ha van olyan gyerek, aki ezúttal kimaradt: hátha később neki is megjön a bátorsága.

A földön fekvő gyerekeket kérjük meg, hogy legyenek óvatosak, lassú mozdulatokat tegyenek, és csak ott érintsék meg társukat, ahol ők maguk is elfogadják az érintést. A levegőben lévő gyereket biztassuk arra, hogy engedje el magát, bízson társaiban.

Ha a tanulók között túlsúlyos gyerekek is vannak, akkor nem javasoljuk ezt a játékot, mert ha a többiek elejtik őket, az mindenkinek rossz, és nem a bizalmat, hanem a bizalmatlanságot erősíti, holott a játék célja éppen a kölcsönös bizalom erősítése, az egymásra utaltság pozitív érzésének az erősítése.

P3 – A mese szövege

Alekszej Tolsztoj: A répa

Az apóka ültetett egy répát, és így biztatgatta:

– Nőj, nőj, répa, növekedjél, gyökérke,
jó édesre, szép kövérré, óriási nagyra!

Meg is nőtt a répa, jó édes lett, szép kövér lett, óriási nagy lett.

Ment az apóka, hogy kihúzza.

Húzta-húzta, tépte-cibálta, ráncigálta,

De hiába – nem mozdult a répa.

Hívta az apóka az anyókat.

Anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta az anyóka az unokáját.

Unoka húzta anyókat,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta az unoka a kutyát, Bogárkát.

Bogárka húzta unokát,

unoka húzta anyókat,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta Bogárka a tarka macskát.

Macska húzta Bogárkát,

Bogárka húzta unokát,

unoka húzta anyókat,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta a macska az egérkét.

Egérke húzta a macskát,

macska húzta Bogárkát,

Bogárka húzta unokát,

unoka húzta anyókat,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, jót rántottak rajta ...

Erre aztán engedett a répa

– kifordult a földből.

